

Sygn. akt I C 405/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSR Agnieszka Kluczyńska
Protokolant:	Marta Moroz

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2015 r. w Suwałkach

sprawy z powództwa (...) S.C. M. R., M. K. z siedzibą w E.

przeciwko M. P. (1)

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej M. P. (1) solidarnie na rzecz powodów: M. R. i M. K. – współników spółki cywilnej : (...) S.C. z siedzibą w E. kwotę 350,00 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych 00/100) z odsetkami umownymi w wysokości 4 – krotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 9 lutego 2014 roku do dnia zapłaty;

II. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.

III. Koszty postępowania stosunkowo rozdziela i zasądza od pozwanej M. P. (1) solidarnie na rzecz powodów: M. R. i M. K. – współników spółki cywilnej : (...) S.C. z siedzibą w E. kwotę 19,59 zł (dziewiętnaście złotych 59/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. Wyrokowi w pkt I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR A. K.

Sygn. akt I.C. 405/15 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) s.c. M. R., M. K. w E. wniósł do tut. Sądu pozew przeciwko M. P. (2) o zapłatę kwoty 535,00 zł wraz z odsetkami umownymi w maksymalnej wysokości tj. czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia 9 lutego 2014 r. do dnia zapłaty od kwoty 460,00 zł. Jednocześnie domagał się zasądzenia kosztów procesu, wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż w dniu 9 stycznia 2014r. zawarł z pozwaną umowę pożyczki gotówkowej. M. P. (2) zobowiązała się do zwrotu kwoty udzielonej pożyczki wraz z jej kosztami w łącznej kwocie 460,00 zł w terminie do dnia 8 lutego 2014 r. Dodatkowo w przypadku opóźnienia pozwana zobowiązała się do poniesienia kosztów windykacji

określonych w pkt 4 umowy. Ponieważ pozwana nie wywiązała się z umowy, powód wezwał ją do spłaty pożyczki i rozwiązał z nią umowę.

Pozwana nie zajęła merytorycznego stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 9 stycznia 2014 r. (...) s.c. M. R., M. K. w E. zawarł z M. P. (2) umowę pożyczki gotówkowej nr (...) na kwotę 350,00 zł z terminem zwrotu do dnia 8 lutego 2014 r. Zgodnie z pkt 4 umowy, za każdy dzień zwłoki w spłacie pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłaty odsetek umownych w maksymalnej wysokości tj. czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Stosownie do zawartej umowy pozwana M. P. (2) zobowiązała się również do zapłaty na rzecz pożyczkodawcy opłaty przygotowawczej w wysokości 106,00 zł – która to kwota stanowiła element całkowitego kosztu pożyczki i całkowitej kwoty do zapłaty przez pożyczkobiorcę. Dodatkowo umowa przewidywała, iż w przypadku wysłania wezwania do zapłaty zaległej należności pobierane będą koszty wezwania w wysokości nie więcej niż 15,00 zł. Pierwsze wezwanie do zapłaty wysłane zostanie w terminie 7 dni, kolejne wezwanie w terminie 21 dni, ostateczne wezwanie do zapłaty w terminie 30 dni, rozwiązanie umowy wysłane w terminie 50 dni, wezwanie przedprocesowe w terminie 60 dni – liczonych od daty wymagalności świadczenia. (dowód umowa pożyczki k .4)

Z uwagi na brak spłaty pożyczki w terminie pożyczkodawca wysłał pożyczkobiorcy 3 wezwania do zapłaty, następnie pismo rozwiązujące umowę oraz wezwanie przedprocesowe (dowód: wezwania wraz z dowodami nadania k. 5-9). Wezwania powyższe pozostały bezskuteczne.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę faktyczną pozwu w sprawie niniejszej stanowiła umowa pożyczki.

W okolicznościach niniejszej sprawy zawarcie umowy przez strony uznać należało za bezsporne. Potwierdza to umowa pożyczki załączona do pozwu, której zawarcia pozwany nie kwestionował.

Wątpliwości Sądu wzbudziły jednak zapisy tejże umowy. Wątpliwości te dotyczyły przy tym zgodności tychże zapisów z przepisami ustawy, a w konsekwencji zakresu odpowiedzialności pozwanego wobec powoda.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że pożyczka stanowi umowę stypizowaną w kodeksie cywilnym. Jej istotę stanowi przeniesienie przez pożyczkodawcę na pożyczkobiorcę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, za jednoczesnym zobowiązaniem się pożyczkobiorcy do zwrotu pożyczkodawcy tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720§1 kc).

W kontekście powyższego Sąd uznał, iż powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części, a mianowicie do kwot wypłaconego przez powoda kapitału oraz żądania odsetek w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego NBP. Żądanie zapłaty w tym zakresie nie budziło wątpliwości. To, iż pozwany otrzymał kapitał było okolicznością bezoporną. Fakt ten potwierdził własnoręcznym podpisem pod umową pożyczki. Jeżeli chodzi natomiast o zapłatę odsetek umownych to zostały one naliczone zgodnie z umową, są to odsetki maksymalne, o których mowa w art. 359 § 2¹ kc.

Do rozważenia pozostała natomiast kwestia zasadności żądania pozwu w zakresie zapłaty prowizji od udzielonej pożyczki oraz żądania zapłaty za wezwania do zapłaty i pisma w przedmiocie rozwiązania umowy pożyczki - określane przez powoda jako koszty windykacji. Jeżeli chodzi o te pozycje, to w ocenie Sądu zapisy umowy pożyczki załączonej do pozwu, w zakresie obligującym pozwanego do ich pokrycia uznać należało za niewiążące strony niniejszego postępowania. W tym miejscu należy powołać wyrok z dnia 09 października 2006r. w sprawie XVII AmC 101/05 Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który orzekł o wpisaniu do rejestru klauzul niedozwolonych następującej klauzuli: „Opłaty dodatkowe, które ponosi Zleceniodawca: - (...) - za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 1 miesiąc – 50 PLN, - za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 2 miesiące – 100 PLN,

- za wysłanie upomnienia za zwłokę w zapłacie raty – 20 PLN, - za wysłanie wezwania do zapłaty raty – 30 PLN, - za wysłanie przesądowego wezwania do zapłaty – 50 PLN, - za wizytę windykatorów w związku z brakiem spłaty 2 rat – 100 PLN - (...), - za telegram informujący o zadłużeniu przeterminowanym – 30 PLN, – za monit telefoniczny – 20 PLN - (...). Podobna teza wynika również z wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 6 sierpnia 2009r. sygn. akt XVII Amc 624/09. Cytowana niedozwolona klauzula jest w ocenie Sądu analogiczna do zawartej w umowie łączącej strony niniejszego postępowania i w związku z tym, na mocy art. 479⁴³ kpc w zw. z art. 385¹ kc ocenić należało ją jako niewiążącą powoda i pozwanych. W takim zaś stanie rzeczy klauzula ta nie mogła stanowić skutecznej podstawy żądania zgłoszonego przez powoda.

Prawomocny wyrok uznający postanowienie wzorca umowy za niedozwolone, od chwili wpisu do rejestru klauzul niedozwolonych wiąże - oprócz podmiotów określonych w art. 365 § 1 k.p.c. - wszystkie osoby trzecie, tj. zarówno konsumentów, jak i przedsiębiorców. Innymi słowy - skuteczność takiego wyroku rozciąga się także na innych przedsiębiorców, stosujących klauzule o treści materialnie tożsamej z treścią konkretnej klauzuli uznanej za niedozwoloną, pod rygorem sankcji z art. 58 kc (tak też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r., III SZP 3/2006, OSNP 2007/1-2). Kontrola wzorca umownego przeprowadzana na podstawie przepisów art. 479³⁶ k.p.c – 479⁴⁵ k.p.c. ma charakter abstrakcyjny, jest dokonywana w oderwaniu od postanowień konkretnej umowy. Jej celem jest definitywnie wyeliminowanie niedozwolonych postanowień z obrotu, a więc także w stosunkach pomiędzy podmiotami, które nie były stronami postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Stosowanie wzorca uznanego za niedozwolony po dacie wpisu do stosownego rejestru jest więc zachowaniem bezprawnym.

W takim zaś stanie rzeczy klauzula zawarta w umowie łączącej strony z mocy art. 58 § 1 kc jest nieważna, jako sprzeczna prawem i nie mogła stanowić skutecznej podstawy żądania zgłoszonego przez powoda.

W ocenie Sądu nie sposób także zgodzić się z wysokością stawek podanych przez powoda. Czynności windykacyjne należą, bowiem do zakresu obowiązków pracowników powoda, a więc nie generują dodatkowych kosztów po stronie pożyczkodawcy, którego obciążają jedynie koszty związane z przesłaniem korespondencji dłużnikowi. Brak jest w przedmiotowej sprawie wiedzy dlaczego wysyłanie wezwań do zapłaty kosztować ma pożyczkobiorcę aż 15,00 zł, skoro znaczek na list polecony kosztuje kilkakrotnie mniej. Powód nie wykazał przy tym, aby ponoszone przez niego koszty windykacji wynosiły łącznie 75 zł. Sąd ma świadomość, że działalność windykacyjna, jako część działalności pożyczkodawcy powinna być dla niego opłacalna, ale też nie może rażąco naruszać interesów klienta. Poszczególne czynności z zakresu windykacji powinny być wycenione realnie, w oparciu o rzeczywiście ponoszone koszty, zaś w przedmiotowej sprawie zachodzi uzasadnione podejrzenie, że tak nie jest. Dlatego żądanie zwrotu tych kosztów Sąd uznał za bezpodstawne.

W ocenie Sądu na uwzględnienie nie zasługiwało również żądanie powoda o zapłatę opłaty przygotowawczej – z uwagi na rażące naruszenie interesów pożyczkobiorcy. Prowizja ta wyniosła bowiem blisko 19 % wartości pożyczanego kapitału. Zgodnie z art. 359 § 2¹ k.c. najwyższe dopuszczalne prawem odsetki (odsetki maksymalne) wynoszą aktualnie 8 % w skali roku. Z tego właśnie względu pożyczkodawcy w umowach „chwilówkach” decydują się na pobieranie należnego im wynagrodzenia w formie wysokich prowizji, czy też opłat przygotowawczych, a nie ograniczonego prawem nominalnego oprocentowania. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania ((...)) w analizowanej umowie odzwierciedlała bardzo wysoki koszt pożyczki i wynosiła 1288,42 %!. Zauważyć należy, iż umowa będąca kanwą niniejszego powództwa nie była jedyną zawartą przez strony. Pozwany przedłożył bowiem Sądowi inne umowy pożyczki zawierane z powodem w ostatnim czasie. W umowach tych wysokość opłat przygotowawczych wzrasta niemal proporcjonalnie do wysokości kwoty udzielanej pożyczki oraz do czasu, na jaki została udzielona. Taki sposób naliczania należności dla pożyczkodawcy bardzo przypomina sposób naliczania odsetek, których wysokość jest uzależniona od czasu trwania umowy oraz wartości pożyczanego kapitału. Wysokość opłaty przygotowawczej uzależniona od wysokości pożyczanego kapitału oraz okresu, na jaki jest pożyczany, może stanowić w ocenie Federacji (...) próbę obejścia przepisów tzw. ustawy antylichwiarskiej wprowadzającej do kodeksu cywilnego ograniczenie

naliczania odsetek w stosunkach umownych na poziomie czterokrotności stopy lombardowej ogłaszanej przez NBP w skali roku (odsetki maksymalne).

Poza tym sposób ustalenia wysokości opłaty przygotowawczej, jak również za co konkretnie jest pobierana nie zostało w ogóle w umowie określone. Zgodnie zaś z art. 13 ust. 1 pkt 10 Ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim, kredytodawca powinien jednak o wszelkich informacjach związanych z tymi kosztami poinformować kredytobiorcę. Dlatego uznać należało, iż ustalenie wysokości opłaty przygotowawczej, jak również kosztów wezwań do zapłaty przez powoda narusza rażąco interesy pożyczkobiorcy i dlatego też Sąd uznał, iż żądanie pozwu w tym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie. Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do treści art. 100 zd. 1 kpc. Powód domagał się w pozwie zasądzenia na swoją rzecz kwoty 535 zł, uzyskał natomiast kwotę 350,00 zł, co stanowi 65,42 % żądania. W związku z tym, strona powodowa uległa pozwanemu co do 34,58% swego żądania. Koszty postępowania w niniejszej sprawie wyniosły 30,00 zł i zostały poniesione przez powoda. W tej sytuacji pozwany winien zwrócić powodowi tytułem kosztów postępowania kwotę 19,59 zł, o czym orzeczono jak w pkt III procesu.

SSR A. K.